XXIII. évfolyam. 28. szám. Turócz-Szt.-Márton, 1904. julius 10.

Felvidéki Hiradó.

POLITIKAI HETILAP

Előfizetési árak:
Egész évre . . . . . 8 kor.
Fél évre . . . . . 4 „
Negyed évre . . . . . 2 „
Egyes szám ára 20 fillér.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőségre, a hirdetési és előfizetési pénzek a kiadóhivatalra czimezve Turócz-Szent-Mártonba küldendők.

— Hirdetések legjutányosabban, árszabály szerint. —
Lapunk számára hirdetéseket — eredeti árakban — minden bel- és külföldi hirdetési iroda elfogad.
Nyilttér soronként 40 fillér.

Tisza István a nemzetiségi kérdésről.

Melegen üdvözöljük a miniszterelnököt elhatározásáért, amellyel a nemzetiségi izgatások megfékezésére vállalkozik. Vietorisz képviselő beszéde, amelyet előző számunk egész terjedelmében közölt, alkalmat szolgáltatott a miniszterelnöknek arra, hogy a nemzetiségi és különösen a felvidéki nemzetiségi kérdés felől megnyilatkozzék. És ez a nyilatkozat amily férfias, éppen olyan biztató. Garanciát nyujt az arra nézve, hogy a nemzetiségi agitátoroknak napja leáldozóban van, hogy az autonomia leple alatt kikandikáló nemzetiségi áskálódásoknak vége szakad.

Jól ismeri a miniszterelnök a felvidéki pánszlávizmus kérdését. Akik így informálták, jól informálták. Néhány agitátor, aki ebből él, néhány lutheránus meg katholikus pap és ezek azok a táborkar, mely a felvidéki nemzetiségi mozgalmakat intézi. Ezek a be nem vallott, de tényleges támogatói a nemzetiségi tendenciákat szolgáló pénzintézeteknek, a melyek hálóikba keritik és lekötve tartják a tót népet.

Mi ugyan jobb szerettük volna, ha ez a kérdés gyökeres megoldás alá kerül. Ha az ugynevezett nemzetiségi törvény vagy eltöröltetik, vagy alapos revizió alá vétetik.

Egyelőre azonban megnyugszunk Tisza miniszterelnök elhatározásában, mert elvitázhatlan tanuságát adta annak, hogy a mi rákfenénket ismeri és annak orvoslását szükségesnek tartja.

Ezért ismételten is melegen üdvözöljük elhatározásáért és csak arra kérjük, hogy a beszédében kilátásba helyezett intézkedéseket mielőbb valósitsa meg.

Az egész Felvidék magyarsága és a hazafias szellemben gondolkodó tót testvéreinknek őszinte rokonszenve fogják kisérni hazafias munkásságát.

Tisza miniszterelnöknek nagyfontosságu beszédét egész terjedelmében adjuk a következőkben:

Ezek után, t. ház, egy másik nagyfontosságu kérdésre legyen szabad áttérnem, tudniillik arra a témára, amelyet Vietorisz Miklós t. barátom, mint ezen ügynek igen alapos ismerője, tárt fel a képviselőház előtt. Igaz, az én t. barátom első sorban a felvidéki viszonyokról s különösen az ugynevezett tót nemzetiségi kérdésről beszélt, amelynek ő az életből alapos ismerője. És meg kell jegyeznem mindjárt, hogy tényleg a nemzetiségi kérdés talán legkönnyebben kezelhető épen a Felvidéken, azon nagyfontosságu körülménynél fogva, hogy a Felvidék tót ajku lakossága oly egyházak kötelékébe tartozik, amely egyházak nagyszámu magyar hivekkel és egészben véve magyar jelleggel birnak. Nincsen meg tehát az a komplikáczió, amely a dolog természeténél fogva áll be mindenütt ott, ahol a nemzetiségi határvonal egyuttal egyházi határvonalat is képez. Ily körülmények között, t. ház, csak mély sajnálattal lehet konstatálni azon jelenségeket, hogy a legfőbb vezetésükben teljesen hazafias szellemü egyházaknak is exponált közegei azon a vidéken nem mindig teljesitik azon kötelességeket, amelyeket a hazafiság szempontjából tőlük megvárni lehet. Az államnak direkt beavatkozási joga ezen a téren kevés. A feladat, a hazafiui kötelesség első sorban az egyházakra: a római katholikus és az ágostai egyházra hárul. Én csak azt jelenthetem ki, hogy az államkormány egész erejével, egész odaadással támogatni fogja ezen egyházak vezetőségeit azon törekvéseikben, hogy kérlelhetetlen szigorral irtsanak ki kebelükből minden hazafiatlan elemet. De, t. ház, ha ettől a nagyon fontos körülménytől eltekintünk, akkor a kérdés körülbelül egyformán áll az országnak idegenajku polgárok által lakott összes vidékeire nézve. A helyzet mindenütt az: olyan békés honpolgárokat, akiknek ősei századokon és századokon keresztül, jóban és rosszban mindig hü fiai voltak ennek az országnak, mindjobban kezébe igyekszik keriteni egy olyan agitáczió, amely a magyar állam ellen, de azután ezzel egyuttal saját vesztükbe hajtja őket és én azt hiszem, hogy a kérdés lényege, a feladat kulcsa abban fekszik: leküzdeni, megfékezni, ártalmatlanná tenni a magyar államnak, idegenajku polgártársainknak és a nemzetiségeknek ezen közös ellenségeit.

Mert hiszen annak az igazságnak, annak a ténynek mindjobban napfényre kell derülnie, hogy az Európa ezen részén lakó összes kis népekre nézve a jólétnek, a fejlődésnek, az etnográfiai egyéni jelleg fentartásának egyedüli alapfeltételét a magyar állam fennállása és megerősödése képezi.

A mi nemzetiségeink némely része, különösen a románok és szerbek a határon tul az ő faji jellegükkel ellátott, külön, önálló államot is látnak, és én egész természetesnek találom azt, hogy ha ez ország határain belül élő románok és szerbek teljes szimpátiával, teljes rokonszenvvel nézik a román és szerb önálló államok fejlődését és boldogulását; de éppen ebből a szempontból kellene meggondolniok azt, hogy a Balkán félszigeten élő összes államok függetlenségének és fejlődésének egyedül biztos feltételét és garanciáját az képezi, hogyha itt a Duna völgyén, ezen geográfiai területen, amely a Balkán felé irányuló minden hatalmi törekvésnek kulcsát képezi, egy olyan nagyhatalom áll, amelynek politikájára Magyarország egymagában tartós szövetség nélkül ezen világtörténelmi misszió megoldására nem volna képes, de igenis, oly nagyhatalomnak kell itt állania, amelynek politikájára a magyar nemzet a maga felfogásával, a maga szabadságszerető szellemével döntő, irányadó befolyást gyakorol.

Éppen ezért én meg vagyok róla győződve, hogy ez a nagy igazság, amelynél fogva a magyar nemzet és a hazában élő nemzetiségek között teljes érdekazonosság, teljes összhang léteznék, utat fog törni magának; csak mi ne téveszszük eljárásunkban szemünk elől azt a nagy igazságot, hogy a mi egész politikánknak, a mi egész szigorunknak, a mi egész fellépésünknek nem a nemzetiségek nagy tömege ellen, hanem azon izgató ellen kell irányulnia, amely azokat félrevezetni, amely azokat ellenünk torditani törekszik. Ezt az államot a magyar nemzet alkotta meg; erre rányomta a maga egyéni bélyegét. Ez az állam más, mint nemzeti jelleggel biró állam nem lehet és ennek az államnak kulturpolitikája más, mint magyar nemzeti kulturpolitika, nem lehet. De ez nem teszi azt, hogy a magyar állam a maga e rejével a maga hatalmával elnyomni akarná e haza idegenajku

TÁRCZA.

A sötét felhő.*)

(Karczolat.)

— A „Felvidéki Hiradó“ eredeti tárczája. —

Irta: **Cselkó József.**

Beszélt a külügyminiszter, a kancellár; beszélt komolyan, aggódó szivvel!

Nagyjelentőségü beszédét viszi már a telefon, a távirda a világ minden zugába.

És mit szólt az államférfiu?

Kijelentette, hogy sötét felhők, fekete pontok mutatkoznak a láthatáron.

S a követek ide-oda futkosnak a külügyminisztériumban s a tanácsosok, titkosak és nem titkosak összedugták fejeiket.

Némelyek homályos szavakat ejtettek, mások egészen némák lettek; egyesek pedig mosolyogtak; sőt nevettek is mint a kópék.

— Ugyan, kérem az Istenért, mondja meg nekem, mi baj van tulajdonképen — és mi készül? — kérdezi egy segédtiszt a követségi tanácsostól.

A tanácsos ur vállát vonogatva titokzatosan sugja a tisztnek:

Szomszédunk csapatokat szállit a mi határunkhoz és nemrég a X. állam uralkodójának trónbeszédében is előfordult egy kétértelmü mondat. A mi miniszterelnökünk éppen most sietett a — parlamentbe.

A parlamentben tömve voltak a karzatok, az emberek majdnem egymásnak a hátára másztak, hogy meglessék a szavakat, melyeket a kormányelnök az összesereglett népképviselőknek mondani fog.

Uraim! ne késedelmezzenek; a pillanat komoly; sötét felhők mutatkoznak a láthatáron; önök felé tekint a haza; tegyék meg kötelességüket és mondják meg az — igent!

Ennyit mondott körülbelül a miniszter, a képviselők pedig hangosan helyeselték és megtapsolták nyilatkozatát.

A t. Házon átvonult a hazafias hangulat, a miniszter-társak pedig, föleg pedig a karzatokon jelen volt magasrangu katonák, sietve siettek a miniszterelnökhöz, hogy őt a nagyjelentőségü beszédjéért üdvözöljék.

— — — — — — —

Erre azonban fölemelkedett több képviselő, akik ellenmézeteiknek kifejezést adni akartak; de néhány hangos „eláll“ és „pfuj“ hallatára leültek és hallgattak.

Most a népképviselők, vagyis a t. Ház elnöke fölkelt az ő székéről s igy szólt: Uraim! Önök bizonyosan azt az erős meggyőződést nyerték, hogy itt e nevezetes pillanatban minden ellenmondás — hazaárulásnak volna tekintendő. Mit akarnának vagy tudnának igazolásul felhozni választóik előtt, ha a szerencsétlenség bekövetkeznék és baj érné államunkat? Vajjon merednek-e önök az anyák és gyermekeik szemébe nézni; ezek bizonyosan átkoznák önöket és felelőssé tennék a meggyilkoltak kiontott vérért!

Általános, nagy hatást gyakoroltak ezen szavak az egész gyülésre.

Az összes deres szakállu képviselők ölelkeztek; egy testes földbirtokosnak duzzadt arczát forró könyek öntözték el s ő megesküdött arra, hogy nagyapjának kardját még ma fogja élesre köszörültetni, hogy azt minden esbetőségre készen tarthassa.

Magától érthető, természetes dolog, hogy a kormány előterjesztése, amely százmillió többletet a hadi czélokra foglalt magában, — majdnem egyhangulag elfogadtatott.

Miután a százmillió engedélyezve lett: tünedezni kezdtek a láthatáron észlelt fekete pontok és elvonulni a sötét felhők.

Hivatalosan tudomására adták a t. Háznak s az országnak, hogy a határon összevont csapatok csak néhány száz emberből állottak s ezek se voltak tulajdonképeni csapatok, hanem az egyesült tüzoltóegyletnek gyakorlatra behivott tagjai.

Az emlitett idegen állam most már tisztán megérthető és annak természete egészen ártatlan.

A parlament megtette kötelességét: a t. Ház üléseit elnapolták, bezárták. A képviselők pedig barátságosan bucsuztak egymástól.

Valamelyik képviselő azonban mégis azt a megjegyzést tette egyik bizalmas társához: Nem tudom, becstelennek tünök-e fel magam előtt, vagy pedig szégyenérzet fogta el lelkemet?

Mire a másik igy vigasztalta a tünődőt: Sohase gondolj vele! Mig mi hazaérkezünk, addig már az ujságok nagy része be fogja bizonyitani az olvasó közönségének, hogy ez alkalommal ismét megmentettük az államot, a hazát.

*) Egy szomszéd állam parlamenti naplója nyomán.

polgárainak kulturális törekvéseit: ez nem teszi azt, hogy megfosztani akarná őket azon nyelvükre vonatkozó jogaiktól, melyeket a magyar törvény nekik a nemzet ünnepélyes igéretei alapján biztositott és amelyekhez ők érthető, hogy lelkük egész melegével ragaszkodnak.

Tehát nemzeti kulturális politika, igenis. Minden, ami az állam eszközeivel történik, a magyar kultura érdekében kell, hogy történjék: de e mellett teljesen biztositott szabad mozgás az itt lakó nemzetiségek kulturális törekvései számára, azon határokon belül, amely határokat a magyar államhoz való hüség és ragaszkodás és az államnyelv iránti köteles tisztelet előir.

Épen ezért teljesen igazat adok t. barátom azon kijelentésének, hogy a feladat nem az a röpke jelszó, mert hiszen ez a rendes észleleti tapasztalat nemcsak nálunk, hanem mindenütt, hogyha érezzük a bajt, ha kellemetlenül érintenek bizonyos jelenségek, a legritkább esetben veszünk maguknak fáradságot, hogy kinyomozzuk ezen bajok forrását és a gyógyitással lemenjünk azoknak gyökeréig, hanem egy röpke jelszót találunk fel, amelylyel azután csak a legritkább esetben fogunk a szeg fejére ütni. Ugyanez áll arra a jelszóra, amely a nemzetiségi törvény reviziójára vonatkozik. Én, t. ház, ezt nem tartom szükségesnek,

Ezt igen nagy politikai hibának tartanám, de igenis azt tartom, hogy a kormányzati és törvényhozási intézkedések egész sorozatával el lehet érni azt a czélt, a melyet el kell érnünk, a hazafiatlan, hazaellenes izgatások megfékezését és az állami felügyeletnek kellő érvényesülését mindazon nagyfontosságu közintézményekben, amelyeknek nevelő, fejlesztő hatása a honpolgárok felnövő nemzedékeire óriási fontossággal bir és azért az államra nézve közönyös nem lehet.

Az a javaslat, amelyet t. barátom, a közoktatásügyi miniszter ur már egy ankét elé bocsátott és amely, remélem, mentül rövidebb idő alatt mint kész törvényjavaslat fog a ház előtt feküdhetni, igen jelentékeny, igen messzemenő lépést tesz ebben az irányban, nem veszélyeztetve a nemzetiségeknek jogosult érdekeit, nem konfiskálva az ő jogaikat, hanem biztositva az állam számára azokat az eszközöket, amelyekkel azután letörhetünk a jogokkal való minden visszaélést.

Másik feladat a büntetőtörvénykönyv megfelelő részeinek revizió alá vétele. Azt hiszem, hogy ez oly kérdés, a melynek kezelése igen nagy gondot igényel. Mert a büntetőtörvénykönyv idevágó dispozicziójának szigoritása, ha tulmegy a kellő határon, és kiváltkép ha nem distingvál kellően az izgatások különböző nemei között, igen könnyen vonhatná maga után a politikai élet szabad lüktetésének is oly megszoritását, a melyhez én a magam részéről segédkezet nyujtani soha sem akarok. Mert a politikai pártharczok terén még a szabadosságot is — bizonyos határig — jobban szeretem, mind a küzdelem szabadságának tulságos megkötését.

De ez ne tartson vissza attól, hogy azután érdemük szerint járjunk el a magyar állam és a magyar társadalom ellenségeivel. Ma a büntetőtörvénykönyvnek, kivált e törvénykönyvnek az egyenes felhivás és a gyülekezét fogalmára vonatkozó dispoziczió, és az a tartalom, a melyet a judikatura gyakorlata vitt be a jogi definicziókba, jótormán védtelenné teszik az államot minden támadás, minden izgatás, minden ily tevékenység ellen, a mely csak annyira óvatos, hogy a legbrutálisabb öszinteséggel nevén ne nevezze a gyermeket. Ezen segiteni kell, ezen segiteni akarunk, és a kormány igenis tervbe vette a büntetőtörvénykönyv e szakaszainak megfelelő revizióját is, de tervbe vette akként, hogy a szigoritás csak az államellenes és csak a társadalmi rend felforgatására irányuló izgatások ellen forduljon.

Végül a kormányzati politika terén is nyilvánulnia kell egyfelől a magyar állam élesen látó szemének és figyelmének s a magyar államnak sujtó és gondozó kezének. Mi nagyon is gavallérosan kezeltük eddig ezt a kérdést. A magyar állam szemet hunyt mindig azon titkos izgatásokkal szemben, a melyek ebben az irányban előfordultak és azt hiszem, a magyar kormányzat az összes európai államok kormányai között a legkészületlenebb, a legvédtelenebb abban a tekintetben, hogy felfedezze, meglássa és megtorolja ezeket az üzelmeket. Ezen kell segiteni. (Egy hang: Miért nem segitettek?) T. barátom nem fogja a részleteket meghallani. Azt hiszem, nem is fogja kérdezni; de jelezni kivánom igenis azt, hogy a magyar államnak az államrendészeti feladatok terén sokkal intenzivebb tevékenységet kell kifejtenie abban az irányban, hogy ezeket az üzelmeket felfedezhesse és büntethesse.

Másfelől, ismétlem, ez országban élő idegen ajku polgártársainknak érezniök kell a kormány gondozó kezét is, érezniök kell egy becsületes és czélszerü közigazgatásban. Érezniök kell egy, az idegen ajku lakosság jogosult gazdasági érdekeit is felkaroló és istápoló böles kormányzati politika megnyilatkozásaiban, hogy itt a magyar államnak nem mostohagyermekei, hogy a magyar állam egyenlő szeretettel öleli őket magához abban az esetben, ha igazán, hátsó gondolatok nélkül hü polgárai ennek az államnak.

És végül egész kormányzati, parlamenti és törvényhozási közéletünk alatt egy pillanatra sem volna szabad megfeledkeznünk arról, hogy nekünk vonzóerőt kell ezekre az idegenajku polgártársainkra gyakorolnunk, vonzóerőt, a melynek kettős szála van: a rokonszenv és a szeretet egyfelől, a tisztelet és a tekintély a másik oldalon. Ha azt akarjuk, hogy a magyar állam valóban czentripetális erők központját képező góczpont legyen a politikai világrendben, ha azt akarjuk, hogy igazán magához tudja füzni és magának tudja megtartani a periferián levő különféle tényezőknek erőit és iparkodásait, akkor ennek a központnak erősnek . . . akkor ennek a központnak szellemi és erkölcsi sulyban gazdagnak kell lenni és akkor gondoljuk meg mindnyájan, hogy közéletünknek minden olyan jelensége, a mely a magyar nemzet erkölcsi és szellemi sulyát domboritja ki, a mely méltóságteljes, a mely imponál: az mind egyuttal egy-egy lánczszeme a jól felfogott nemzeti politikának is, mig az anarchiának, a tehetetlenségnek, az alkotmányos rend felbomlásának, a magyar közélet züllésének minden jellensége egyuttal a leghatalmasabb tápot nyujtják a nemzetiségi izgatásnak.

Hiszen, t. ház, köztudomásu tény: mindenki, a ki figyelemmel kiséri ezeket a körülményeket — pedig én, mondhatom, idestova vagy huszonöt esztendő óta figyelemmel kisérem — mindenki rámutathat arra, hogy valahányszor a gyengeség jelei mutatkoznak a magyar állami élet czentrumában, mindannyiszor felütik fejüket a nemzetiségi agitátorok.

T. ház! Vajjon nem ugyanerre mutatnak-e azok a jelenségek is, a melyeket Horvát-Szlavonországban tapasztalunk? Vajjon ott is azok az elemek, a melyek csakugyan ellenünk törekvő tendencziákat táplálnak, nem olyankor léptek-e fel a legmerészebben és legzajosabban, a mikor azt vették észre, hogy a magyar nemzetnek állami pozicziója van meggyengülve, alapjaiban megingatva?

A névmagyarositás.

A tót tulzók szerint kerülbelül az apagyilkossággal egyenlő bünt követ el az a tót, német stb. nevü ember, aki magyar honpolgár létére ilyen vagy amolyan okból magyar nevet vesz föl s aki azt megcselekszi, azt az ultratót sajtó renegatnak, odrodileczneк nevezi s csak megvetéssel ir róla. A magyar honpolgárnak, a nemzetiségi izgatók és sajtójuk szerint, nem szabad név és sziv szerint is magyarnak lennie, ha tót szülei voltak, tót neve van, az maradjon meg tótnak s legyen fanatikus, mint ők, még ha esetleg a magyar állam szolgálatában is áll.

Igen természetes, hogy a cseh-tót pamflet irója ezt a vörös posztóját a nemzetiségi tulzóknak is fejtegetése tárgyává tette, azt irva a névmagyarositásról, hogy ez 1848-ban vette kezdetét, amikor sok névnek a megmagyarositását engedte meg a miniszterium. Azután a központi névmagyarositó egylet müködéséről tesz emlitést, furcsának találva az egész mozgalmat. A vasutak igazgatóságai alkalmazottaikra, a tanfelügyelők a tanitókra gyakorolnak nyomást e tekintetben s miután sokszor csak a család egyik-másik tagja magyarositja meg a nevét, a többi pedig nem, igen furcsa zavarok támadnak a nevek körül. Őrültségnek mondja az egészet. De a helységneveket is megmagyarositják, már törvény is van erre (1898 : IV. t.-cz.), amelyet azonban, mivel a nem magyar ajku nemzetiségek protestáltak ellene, eleddig még nem hajtottak végre, de amely állandó veszedelmet képez, mert a király már szentesitette.

A balti országokban és az Elba mellékén a helység- és a folyónevek örök időkre tanusitják, hogy ott szlávok laktak — mondja a pamfletiró, — a magyarok azonban az efféle tanukat meg akarnák semmisiteni, hogy a magyar államnak minden röge magyar legyen név szerint is és semmi se emlékeztesse arra, hogy itt m sajku népek is laknak és laktak. A magyarok iszonyu ösvényhez közeledtek nagyravágyásukban és dölyfükben.

Ennek kapcsán még a katonai szolgálatot, pénzintézeteket stb. emliti a pamflet. A magyar — ugymond — privilégiumot élvez a katonaságnál (No még milyent! Azt, hogy mindenféle Zakvapil nevü hadnagyocskák „Kossuth Hundnak" szidhatják büntetlenül! *Ref*), meg a tótot kigunyolják. Ezért van az, hogy a katonaságból hazatérő tót emberek sietnek megszabadulni tót nevüktől és magyaroknak vallani magukat.

A pénzintézetek csak magyar vállalatokat támogatnak. A magyar ünnepélyek és tüntetések, szintugy az emlékszobrok is tót városokban a magyarositást terjesztik. Amint az északnyugoti határon átlépünk, már is két magyar emlékszobrot találunk a tiszta tót drótosok lakta vidéken. Az egyik Trzovkán, a másik pedig Csaczán áll s mindkettőt 1896-ban az ezer éves magyar uralom tiszteletére és emlékére állitották. Ez az ezeréves uralom pedig a tót szolgaság ezerévét jelenti. S ily emlékszobrokat a leigázott nemzet szeme előtt állitanak föl.

S ezzel azután be is fejezi a példákkal illusztrált panaszokat a pamfletiró s rátér az erőszakos magyarositás következményeinek az esetelésére, amely fejezettel jövő czikkelyünkben foglalkozunk.

A „Národnie Noviny" a népoktatási reformról.

Hogy a nemzetiségi sajtó mily ellenszenvvel fogadta dr. Berzeviczy Albertnek reformjavaslatát, amelylyel leginkább a magyar nyelv tanitásának sikerét kivánja biztositani a népiskolákban, arról mindenki meggyőződhetik, ha a tót, szerb és oláh lapokat végigtekinti.

A nemzetiségek végpusztulását látja ezen reformmunkálatban valamennyi nemzetiség, mert ujságjaik szerint a népiskolákból most már teljesen kiküszöbölik a nemzetiségek nyelvét.

Annál feltünőbb, hogy a Turóczszentmártonban megjelenő Národnie Noviny czimü lap, a tót tulzóknak organuma, egészen más hurokat kezd pengetni.

Egyik utóbbi számában *„Részleges segitség"* czimen egy czikkelyt közöl, amelyben azt mondja, hogy a nemzetiségi tótok, már mint a nemzeti urak munkája nélkül az lett volna a tót nép sorsa, hogy lassankint kihaljon. Amde e nemzetiségi tótok ébren tartották a tót népet, különben ugy jártak volna, mint a poroszországi lengyelek. Ezek is a lassu halál elé néztek már, mert hiszen a poroszok kitünő adminisztrácziója könnyen feledtették velük, hogy ők lengyelek. De egyszerre egészen váratlanul megjelentek a porosz-német hakatisták, vagyis a német soviniszták azzal a jelszóval, hogy a lengyel népjelleget teljesen el kell törülni a föld szinéről, hogy a lengyel egészen német legyen. Leirja ezután, hogy ezek a német soviniszták, a hakatisták, mily durva eszközökkel dolgoztak azon, hogy czéljukat, a lengyel népjelleg megszüntetését mielőbb elérjék.

Azonban nagyon csalódtak, mert a lengyel nép a durva és kiméletlen eszközök láttára felébredt tespedtségéből és vezetői gondoskodtak róla, hogy előbb vallási, majd társadalmi lapok kiadásával és terjesztésével arra birják a nemzetet, hogy előbb elfoglalt poziezióit, amelyeket könnyelmüen elhagyott, lassankint visszaszerezze. A lengyel nemzeti lapoknak hatása már is nyilvánul és minél erőszakosabbak az eszközök, amelyekkel a nép elnyomására törekszenek a poroszok, annál jobban él a tudat a lengyel népben arra, hogy nemzetiségét megvédelmezze.

Ennek a hasonlatnak elmondása után a most készülő uj iskolai reformjavaslatot is ily hakatista javaslatnak nevezi a N. N., amely leginkább a tót nemzetiség megsemmisitésére törekszik.

A *„Részleges segitség"*, amelyet a népiskolai törvényjavaslattól vár a tót nemzetiség, nem egyéb, mint az, hogy amit a tót nemzetiségi sajtó, a tót agitátorok nem tudtak hosszas munkájukkal és minden más irányu izgatásaikkal kivivni, azt a népiskolai törvényjavaslattal vélik elérhetni. Azt mondja ez a jámbor ujság, hogy az erőszakosság, amelylyel az uj törvényt végrehajtani fogják, nagy segitségére lesz a nemzetiségi vezérférfiaknak, mert a tót nép látva az üldözést, amely nyelve ellen irányul, magába fog szállni és annál inkább ellen fog állani a hakatizmusnak, a magyar soviniszták törekvéseinek. Szerinte már is oly jelek mutatkoznak, hogy az erőszakos magyarositás által ébred a tót nemzeti öntudat és a nép kezd azon gondolkozni, hogy vajjon igy kell-e annak lenni? Hogy hát mi is a nép tulajdonképen, rabszolga vagy állat-e, amelylyel azt tehetnek,

ami nekik tetszik. Végül azzal fejezi be czikkét, hogy a rossznak is meg van néha a jó oldala. Bárcsak ez a fenyegető rossz, legyen az bármily rettenetes, segitené fölkelteni a mi kedves, jó, derék tót népünket.

Ám a N. N. tudva nem mond igazat. Mert azt a N. N. szerkesztőségében is nagyon jól tudják, hogy nálunk senki sem törekszik a tót nép jellegének, nyelvének megsemmisitésére. Valószinü, hogy a pozoni rendszabályokat is ismerik abban a redakcióban. Nohát hasonlitsák azt össze az összes törvényeinkkel, amelyek alapján a magyar beszéd tanitásának tanitását kivánjuk biztositani és ha komoly ujságszámbá akarnak számittatni, ugy minden feltétel nélkül el kell ismerniök, hogy ezekben egyetlen olyan § sincs, mely megsemmisitési szándékunkat csak sejtetné is.

A hasonlatot tehát igen rosszul választotta meg és igen rossz szolgálatot tesz annak a derék, jó, tót népnek, amikor félrevezeti és olyanokkal rémitgeti, amiről a N. N. mesemondói sem tudnak.

Magyarországi pénzintézetek országos szövetsége.

A magyarországi pénzintézetek országos szövetsége alakuló közgyűlését tudvalevőleg 1903. decz. 12-én tartotta meg. A szövetség még 1904. jan. 8-án a kormányhoz felterjesztett alapszabályainak a bemutatási záradékkal való ellátása most végre megtörtént, amit a szövetség elnöksége a kereskedelmi miniszter 26.455/VII—1904. sz. a. e tárgyban kelt következő, a „*Magyar Pénzügy*"-ben közzétett leiratával tudat: „Az alapszabályok jóváhagyása kapcsán a pénzügyminiszter urral egyetértőleg *örvendetes jelenségnek kell jeleznem a szövetség megalakulását*, mint amely közgazdaságunk és közhitelünk érdekei szempontjából uj irányt teremt még a társadalmi tényezők és nevezetesen maguknak az érdekelt köröknek oly tömörülését, mely a hazai pénzintézetekre vonatkozólag ujabban előtérbe nyomult kérdések megoldása körül mindenesetre fontos szerepre van hivatva. A szövetségben egyesült pénzintézetek és a szövetség elnöksége már önmagukban véve kellő biztositékot nyujtanak arra, hogy a szövetség alapszabályszerü feladatának tényleg meg is fog felelni és minthogy a feladat megoldásával egyuttal fontos szolgálatot teljesit a közhitel szempontjából is, minthogy továbbá működésével előreláthatólag nagy mértékben fog hozzájárulni különösen a vidéki pénzintézetek konszolidálásához, a szövetség teljes mértékben számithat ugy a magam, mint a pénzügyminiszter ur érdeklődésére és erkölcsi támogatására, valamint arra is, hogy a szövetség ügykörét érintő ügyek elbirálásánál a szövetség közreműködését igénybe fogom venni, számitva részben a szövetség önzetlen támogatására. Midőn tehát a szövetség megalakulását a pénzügyminiszter urral együtt örömmel üdvözölnök, egyuttal értesitem a szövetséget, hogy tekintettel működésének teljes nyilvános voltára és arra, hogy a közvetlenség külön kirendelt miniszteri biztosok kirendelése nélkül is bizositható, ez idő szerint nem látjuk annak szükségét, hogy az alapszabályok 72. §ának első bekezdésében biztositott jogunkat igénybe vegyük és a vezetésünk alatt álló két kormányzati ág képviseletében a szövetséghez miniszteri biztosokat rendeljünk ki."

HIREINK.

— **Személyi hir.** Ifj. Justh György, Turóczvármegye főispánja, a hét első napjait a fővárosban töltötte a vármegyei tisztviselők fizetésrendezésének ügyében.

— **„Urania szinház"** Stubnyafürdőn. Amint lapunk előző számában már jeleztük, az Urania magyar tudományos szinház vállalat f. hó 14-én és 15-én Stubnyafürdőn előadásokat fog tartani. F. hó 14-én csütörtökön *A modern asszony*, 15-én pénteken pedig *A berlini élet* nagyérdekü darabok kerülnek bemutatásra. Az előadások iránt megyeszerte nagy érdeklődés mutatkozik, amit az Urania, mely a fővárost is meghódította már, méltán meg is érdemel. Az előadások este 6 órakor kezdődnek és fél 9 órakor végződnek. Igy tehát ugy a Körmöczbánya, mint a Ruttka felől érkező látogatók még aznap este vonattal haza is mehetnek, akik pedig ott maradnak, azoknak ellátásáról Braun Armin fürdőbérlő szivesen gondoskodik.

— **Nőegyesületi közgyülés.** A turóczmegyei Jótékony Nőegyesületben uralkodott elnökválság a mai nappal szerencsére véget fog érni. *Justh* Ferencné szül. *Batthyány* Mária grófnő engedve a minden oldalról megnyilvánuló osztatlan bizalomnak és tekintve a hazafias irányu egyesület humánus czéljait, most már véglegesen kijelentette, hogy az egyesület vezetését magára vállalja. Szivesen és örömmel regisztráljuk ezt az elhatározást, amely biztositéka annak, hogy az egyesület további hasznos és nemes munkásságában nem fog fennakadás történni. Az egyesület ma délután 2 órakor, Turóczszentmártonban, a vármegyeház nagytermében tartja meg közgyülését.

— **Igazgatótanácsülés.** A znióváraljai állami tanitóképezde igazgatótanácsa a mult hét folyamán tartotta meg rendes ülését *Berecz* Gyula kir. tanfelügyelő elnöklete alatt, amelyen résztvettek ifj. *Justh* György főispán, *Beniczky* Kálmán alispán, *Justh* Ferencz orsz. képviselő, *Klimó* Vilmos ág. ev. lelkész igazgatótanácsosok. Az igazgatótanács ez alkalommal megállapitotta a növendékeknek jövő segélyczési mérvét, továbbá az I. osztályba való felvételeket. A felsőbb osztályba való felvételt kérő folyamodványokat mind elutasitotta, az I. osztályba pedig összesen 37 növendéket vett föl. Ezek közül néhányan egész ingyenes, többen félizetőhelyre vétettek föl. Az igazgatótanács tagjai megtekintették a helyreállitott épületet, mely most jól megfelel feladatának.

— **Szobormegáldás.** A felsőstubnyai róm. kath. hivek közadakozás utján páduai sz. Antal szobrát szerezték be, mely magyar és német felirattal ellátva, f. hó 3-án lett ünnepélyesen megáldva. Köztudomásu dolog, hogy ezen szent mint a szegények különös istápolója: a szegények kenyere tiszteltetik. Tekintethe véve, hogy ezen czimen más vidékekre, az ország fővárosába, sőt még külországokba is küldetnek kegyes adományok, nagyon is helyén való volna, ha e czimen legelső sorban saját szegényeinkről gondoskodnánk, különösen a ruhátlan és éhező iskolás gyermekeinkről. Holbay Lajos plébános.

— **Halálozás.** Dula Máté turóczszentmártoni ügyvédet, a tót nemzetiségi mozgalmak ismert alakját, sulyos veszteség érte fiának dr. *Dula* Vilmos ügyvédjelöltnek 26 éves korában történt elhunytával. A rokonszenves fiatalember vérmérgezés áldozata lett és bár megmentésére mindent megtettek, a végzettel meg nem birózhatott az orvosi tudomány. Az életerős, szép fiatalembert ledöntötte a sulyos bete ség. Temetése szerdán délután ment végbe a város lakóinak nagy részvéte mellett.

— **Kinevezés.** Turóczvármegye főispánja a Kossuth Rezső elhalálozása folytán megüresedett kiadói állásra *Kiss* Gyula volt körjegyzőt nevezte ki.

— **Vármegyei közgyülés.** Turóczvármegye közönsége f. évi julius hó 15-én rendkivüli közgyülést fog tartani, amelynek egyedüli tárgya lesz a megyei tisztviselőknek fizetésrendezéséről alkotott törvény alapján a tisztviselőknek fizetési osztályokba való sorolása.

— **Szomszédaink haladnak.** Nemrégiben jeleztük, hogy Zsolnán a telefonbevezetési munkálatok folynak. Most meg arról értesülünk, hogy Liptószentmiklóson a községi képviselőtestület már megkötötte a villanyvilágitás bevezetésére vonatkozó szerződést Stark Armin liptószentmiklósi czéggel. Azt reménylik, hogy az összel már villamvilágitása lesz Liptószentmiklósnak. Nálunk, sajnos, mindezekre még csak mozgalom sincs. Nekünk jó a lassu pósta meg a petroleummécses.

— **Eljegyzés.** *Szarka* Lajos, a znióváraljai állami tanitóképezde jeles fiatal tanára, a napokban tartotta eljegyzését Pozsonyban *Deorák* Károly kereskedőnek, a pozsonyi közélet ezen tevékeny és ismert alakjának kedves és müvelt leányával, Annuskával. Gratulálunk.

— **Találkozás 10 év után.** Folyó hó 7-én szép és lélekemelő ünnepe volt Znióváraljának: 10 éves találkozóra gyülltek egybe az 1894. évben végzett tanitók az ország minden részéből. Ritka tes tvériesen együttérzésre vall, hogy a 12 tanképesitőzött volt növendékből 9 jelent meg a találkozóra. Névszerint: Bell Peter Budapestről, Benisek Rezső Abrahámfalváról, Czinczik Nándor Ferencztalváról (Krassószörénymegye), Ferencsik József Kokováról (Gömörmegye), Lojek József Szénásfalváról (Barsmegye), Lőzer László Lutilláról (Barsmegye), Rózsa György Károlyfalváról (Temesmegye) és Végh Endre Kecskemétről. Reggel 8 órakor istentisztelettel kezdődött meg az ünnepély, melyen emelkedett lélekkel mutatták be hálaadásukat a Mindenhatónak, hogy teljes épségben vezérelte őket vissza az Alma Materhez. A délelőtt folyamán a tisztelgések következtek az intézet tanári testületénél, első sorban Somogyi Géza igazgatónál, kit épp azzal az odaadó gyermeki szeretettel vettek most is körül volt növendékei, mint annak idején, mikor a katedráról buzdlitotta apostolságra, a még az élet előtt álló ifjakat. Délben társas ebédre gyülltek egybe, melyen Znió intelligenciája közül is számosan megjelentek. Az első köszöntöt Rózsa György tanitó mondotta Somogyi Gézára, kinek első sorban köszönhetik a beléjök oltott szent lelkesedést és azt az igaz magyar hazafiságot, melylyel a népnevelés szent ügyét immáron tiz éve munkálják és előbbre viszik; Végh Endre Somogyi Gézánéra, Benisek Rezső a megye jelenlegi kir. tanfelügyelőjére és a volt tanárokra, Melicher Rezső hitoktató a megjelent tanitókra, Párvy Endre a népoktatásügy haladó, modern irányzatára, Spitzer Jakab a zniói tanitóképzőre, Czinczik Nándor az elhunyt tanárok emlékére üritették poharaikat s végül a Hymnus hangjai mellett szent fogadalmat tettek az egybegyülttek, hogy 10 év mulva, tehát 1914-ben ujból összejövetelt tartanak Znióváralján, hogy az intézet ódon falai között uj lelkesedést és kitartást meritsenek a további küzdelemhez. Legtényesebb tanubizonyisága volt e szép ünnepség a zniói állami tanitóképző lelkes, hazafias munkásságának, mert az egybegyüllt tanitók valamennyien imádott, zengzetes, szép nyelvünknek nemzetiséglakta vidékeken hirdetői és apostolai, akik nemcsak az iskolában, nemcsak a gyermekek között, hanem a társadalomban s politikai élet terén is, szivök egész lelkesedésével szolgálják a magyar nemzeti közmüvelődést. Isten tartsa és vezérelje őket nemes és magasztos munkájokban.

— **Medvék.** Vadászainkat bizonyára érdekelni fogja, hogy a Tótprónáról Privigyére vezető uton két hatalmas medve mutogatja magát. Amint levelezőnk irja, ezeknek az állatoknak a vakmerősége hámulatos, mert minden tketória nélkül, fényes nappal mennek zsákmányuk után és nem törődve a juhászok lármájával és a kutyák ugatásával ragadják el magukkal a juhokat. Eddig *Rakovszky* Iván nyájából vették ki a dézsmát, de rettegésben tartják a többi gazdát is, akik most kettőzött éberséggel őrködnek, hogy kárt ne szenvedjenek. A medvékre hajtóvadászatot tartottak, de eredménytelenül.

— **Vasuti baleset.** E hó 5-én, kedden este 8 órakor Kisolaszi állomás mellett négy megrakott teherkocsi kisiklott és összetört. Liptószentmiklóson ugyanis teherkocsikat toltak a vágányokon, miközben kilencz kocsi lekapcsolódott és gyors tempóban Rózsahegy-felé iramodott. Az előisető munkások nem birták a kocsikat fékezni és megállitani és megrémülve látták, mint robognak tovább. A szomszéd állomásokra azonnal sürgönyöztek, hogy állitsák meg a szökevényeket. Mindenütt talpfákat raktak a sinekre s Kisolaszi mellett a talpfák következtében négy kocsi kisiklott s az árokba esett. Az árvai vonat e kisiklás következtében Liptószentmiklósra este 9 óra helyett éjfél után 2 órakor érkezett meg. A Rózsahegyre menő vonat is Liptószentmiklóson állott éjfél utánig. Liptószentmiklósról azonnal munkások mentek le Kisolaszira s öt teherkocsi visszahoztak. A négy összeroncsolt kocsi eltakaritásán szorgalmasan dolgoznak. A vizsgáló bizotság 10,000 korona kárt állapitott meg.

— **Szerencsés utat** czim alatt egy rövid közleményünk jelent meg, amelyben tudattuk, hogy Hrdlieska Lajos turáni lelkészt Tótkomlóson választották meg papnak, daczára annak, hogy a Slov. Týžd. szerint Bazovszky Kálmán turáni igazgató-tanitó névtelen leveleket irt ellenében az ottani tanitóknak. Erre vonatkozólag a következő nyilatkozatot kaptuk: Tisztelt Szerkesztő ur! A „Slov. Týžd. hiradása szerint én is belekerültem a krédóba. Nevezett lap értesülése szerint ugyanis én a tótkomlósi tanitóknak névtelen leveleket irogattam, figyelmeztetvén őket arra, hogy a papválasztásnál ne szavazzanak Hrdlieskára, mert ezen ur a tanitókkal örökösen perben áll. Nohát én ezennel kijelentem, hogy a tótkomlósi tanitó uraknak, vagy bárkinek is Tótkomlóson *névtelen levelet* sohasem irtam. Szóban levő névtelen levelekről tudomásom nem volt s csak a Felvidéki Hiradó multheti számából értesültem azokról. A „Slov. Týžd." tótkomlósi tudósitóját pedig kioktatom, miszerint névtelen levelek irása nem szokásom. Hogyha én Hrdlieska urról valami rosszat akartam volna a tótkomlósiakkal közölni, nekem van annyi bátorságom azt nyiltan, kezem aláirása mellett megirni, amiről különben azok, akik engem ismernek, bizonyosan meg vannak győződve. Minek folytán fentemlitett tótkomlósi levelezőt hazug rágalmazónak nyilvánitom. Kérem jelen soraim közlését. Turánban, 1904. junius 30-án, tisztelője Bazovszky Kálmán igazgató-tanitó.

— **Visszaélés a házipar örve alatt.** Egy budapesti czég fehérneműüzletének egyik utazóügynöke házi iparczikk gyanánt oly árukat is mutatott fel magánosoknál megrendelések czéljaira Léván teljesitett gyüjtései alkalmával, melyek külföldi gyártmányt képeztek. Feljelentés folytán ugyanis az utazó által magával vitt mintagyüjtemény megvizsgáltatván, a feljelentő kereskedő által kétségen kivül beigazoltatott, hogy a kifogásolt minták csch gyárak gyártmányai. Ezzel szemben a panaszlott czég felhozta, hogy neki engedélye van arra, hogy fehérnemüeket üzletében és üzletén kivül dolgozó

munkásnök által háziiparczikkek módjára készíthet, illetve erre megrendeléseket gyűjthet. A fehérneműeket minták után készítteti, amiket részben maga rajzol, de részben máshonnan is beszerez. Annak, amit Léva városa szabálytalanságnak vagy visszaélésnek lát, a magyarázata az, hogy ő a máshonnan beszerzett mintái közt olyanokat is bír, amiket egy cseh vállalkozótól szerzett be. Azonban, ha ezekre a mintákra történik a megrendelés, a megrendelt fehérneműeket is itthon saját munkásnői által háziiparszerűleg állíttatja elő. Léva város tanácsa a beszterczebányai kamara véleménye alapján kihágásnak minősítette ez eljárást, mert a mintagyűjteményben gyárilag előállított minták találtattak és indokolt az a feltevés, hogy a megrendelés ezekkel azonos czikkekre is gyűjtetett, továbbá mert a hímzésnek háziiparilag történt elkészíttetése az egész iparczikknek háziipari jellegét meg nem állapítja.

— **Rohamos fejlődés.** Hogy Perlzweig J. ruttkai órás és ékszerész üzletének rövid egy év utáni fennállása után azt kénytelen volt nagy mértékben kibővíteni, nem az az oka, hogy üzlete a ruttkai igényeknek meg nem felelt, hanem mert rendkívül szolid és pontos kiszolgálása révén az egész vármegye közönsége halmozza el megrendelésekkel.

— **Kávélvás és egészség.** A kávélvás ártalmasságának sokat vitatott kérdése a legtöbb családnál abban találta megoldását, hogy az idegizgató babkávét csak Kathreiner féle Kneipp-maláta kávé hozzáadásával isszák. A Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé maga is babkávé izt tartalmaz, s ezen tulajdonsága által a kávéitalt enyhébbé és kellemesebbé teszi; a maláta ismert jótékony hatása pedig az egészség javára szolgál. Bebizonyult az is, csakis ez pótolja megfelelőleg a babkávét ha azt orvosilag eltiltják, mert ez kellemes ízű, könnyen emészthető, tápdus és vérképző. A Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé tisztán való ivásra gyermekeknek, betegeknek és gyönge egyéneknek különösen ajánlható.

Szerkesztői üzenetek.

— **Sz. J. Tótpróna.** Köszönöm, megérkezett. Ha a medvék még mindig garazdálkodnak, csak írja meg — majd kirekesztjük őket. — **Sz. J. Szikeno.** Arról a szép ünnepségről már előző számunkban megemlékeztünk. — **H. L. Felsőstubnya.** Tessék ezt a kérdést tovább feltegetni. Talán lehetne egy Szt. Antal bizottságot szervezni, amelynek bizony elég teendője akadna.

Felelős szerkesztő: **Berecz Gyula.**
Főmunkatárs: **Bánfi János.**

AMERIKÁBA

leszállitott áru utazás a III. osztályon

135 korona

Bécsből Antwerpenen keresztül

Now-Yorkba és Philadelphiába

ellátással együtt.

Ezen jutányos ellátási költseg biztositása végett az utasoknak 20 korona előleget kell küldeniök alanti czimre:

Red Star Line

Bécs, Wiedner Gürtel 20.

Lamos Lajos

turóczszentmártoni füszer és gyarmatáru kereskedésében jó házból való

két fiu tanulóul

azonnal felvétetik.

30 év óta elsőrangu gyártmány!

Évi gyártás 49 000 kerékpár.

Árjegyzék ingyen és bérmentve

Premiermüvek

EGER (Csehország)

Kiadótulajdonos: **Moskóczi Ferenczné.**

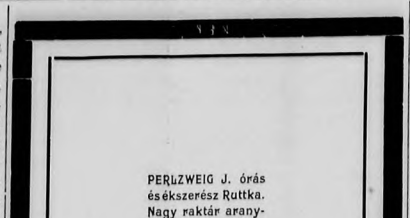

Lóversenyek

Tátra-Lomniczon

1904. julius 14, 15, 17 és 18-án

A „Magyar Lovaregylet" által rendezve, kezdetük

mindig délután 3 óra 30 perczkor.

A versenytérre a következő vonatok közlekednek az összes közbeeső állomások érintésével:

Oda:

Tátra-Lomniczról indul	2 ó.	— p.	2 ó.	50 p.	3 ó.	— p.
Versenytérre érkezik	2 „	20 „	3 „	10 „	3 „	20 „
Poprád-Felkáról indul	1 „	05 „	2 „	40 „		
Versenytérre érkezik	1 „	26 „	3 „	05 „		
Kassáról . . . . . indul	8 óra 05 perc.					
Poprád-Felkára . . . . . érkezik	11 „ 25 „					

Vissza:

Versenytérről indul . .	5 ó.	26 p.	6 ó.	20 p.	8 ó.	36 p.
Tátra-Lomniczra érkezik	5 „	45 „	6 „	40 „	8 „	55 „
Versenytérről indul . .	6 „	30 „	7 „	04 „		
Poprád-Felkára érk. . .	6 „	55 „	7 „	25 „		
Poprád-Felkáról . . . . . indul	8 óra 10 perc.					
Kassára . . . . . érkezik	11 „ 25 „					

Helyárak a versenytérre: I-ső hely 6 korona, II-ik hely 2 korona, III-ik hely 40 fillér.

A Kassáról Poprád-Felkára és vissza, nemkülönben Eperjesről Poprád-Felkára és vissza szóló, ünnep- és vasárnapokon érvényes kedvezményes jegyek a versenynapokon is kiadatnak és pedig:

Kassa—Poprád-Felka	II. oszt.	6 korona.
„ „ „	III. „	4 „
Eperjes—Poprád-Felka	II. oszt.	6 korona.
„ „ „	III. „	4 „

Jegyek kaphatók Tátra-Lomniczon Kuszmann Gyula bazárjában és a versenynapokon Tátra-Lomniczon a versenytéren. — Restaurácziók az I. és II. helyen, szintugy a totalisateurök, bockmaker és zene.

Építkezés miatt csomagolópapirok és papirzacskók igen jutányos áron kaphatók Moskóczi Ferenczné kereskedésében Turóczszt.márton.

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy mindennemű

tábla- és tükörüvegraktáramat

kibővitettem, miáltal azon kellemes helyzetben vagyok, hogy ugy **uj épületek**, mint **egyes ablakok beüvegezését**, jutányos és legpontosabb kiszolgálás biztositása mellett, elvállalok.

Wix Miksa

liszt-, füszer-, csemege-, üveg- és porczellánkereskedő

Turóczszentmárton.

Pénzt,

sok pénzt, havonkint 1000 koronáig kereshet mindenki tisztességesen minden szakismeret nélkül, Küldje be czimét E. 465. jelige alatt a következő czimre: **Annoncen-Abteilung des „Merkur" Mannheim.** Meerfeldstr.

1807. sz.
1904. t.k.

Arverési hirdetményi kivonat.

A turóczszentmártoni kir. járásbiróság mint tlkvi hatóság közhirré teszi, hogy Dula Máténak Suvada Pál és neje szül. Hafák Zsuzsanna elleni végrehajtási ügyében a beszterczebányai kir. törvényczik köréhez tartozó turóczszentmártoni kir. járásbiróság területén Turóczszentmárton községben fekvő:

a turóczszentmártoni 779. számu telekjegyzőkönyvben A. I. 4. sor 421/a. hrsz. alatt felvett s Suvada Pál és neje született Hafák Zsuzsanna nevére irt ingatlanra 1971 koronában megállapitott kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanság az **1904. évi szeptember hó 16-ik napján d. e. 10 órakor** Turóczszentmárton községben, a telekkönyvi hivatalban megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alól is el fog adatni.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanság kikiáltási árának 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban a kikiáldott kezéhez letenni.

Kir. járásbiróság mint tlkvi hatóság.

Turóczszentmártonban, 1904. évi junius hó 21-én.

Dr. Trombauer, kir. albiró.

A Richter-féle

LINIMENTUM CAPS. COMP.

Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszer, a mely már több mint 33 év óta megbizható bedörzsölésül alkalmaztatik **köszvénynél, csúznál és meghűlésnél.**

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „**Horgony**" védjegygyel és a „**Richter**" czégjegyzéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszertárban kapható.

Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Budapesten.

Richter F. Ad. és társa,
császár. és kir. udvari szállitók.
Rudolstadt.

Vidéken kapható Gazdik János gyógyszertárában Körmöczbányán, Toperczer S. „Megváltó" gyógyszertárban Turócz-Szt.-Mártonban és Schönaich Viktor gyógyszertárban Znióvaráljan.

SVEHLA JÁNOS

kárpitos és diszitőmester Turóczszentmárton

ajánlja a n. é. közönség figyelmébe

ujonnan berendezett

butorraktárát és temetkezési vállalatát.

Pontos ktszolgálás! Olcsó árak!

Nagy raktár: ércz- és fakoporsókban, szemfedelekben, koszorukban, szalagokban, valamint a temetkezéshez szükséges összes czikkekben.

Magyar Nyomda Turóczszentmárton.